

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 im. Jana Pawła II w Łęczycy

Preambuła

Mając na uwadze, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony przed krzywdzeniem, stworzony został niniejszy dokument. Zasadą obowiązującą pracowników Szkoły Podstawowej nr 1 w Łęczycy jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności ucznia/dziecka i poszanowanie jego praw. Niedopuszczalne jest krzywdzenie uczniów/dzieci. Każdy pracownik zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój uczniów/dzieci i przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie. Pracownik Szkoły, realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej instytucji oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. Pracownik - osoba zatrudniona w szkole, a więc zarówno nauczyciel, jak i pracownik niepedagogiczny.
2. Dziecko - dzieckiem w świetle polskiego prawa jest każda osoba do momentu ukończenia 18 roku życia.
3. Inna osoba - osoba nie będąca pracownikiem szkoły, ani opiekunem dziecka.
4. Opiekun dziecka - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka w szczególności jego rodzic/opiekun prawny lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza).
5. Wyrażenie zgody przez opiekuna - zgoda co najmniej jednego z opiekunów. Przy braku porozumienia między opiekunami informujemy ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
6. Krzywdzenie dziecka - popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę.
Krzywdzeniem jest:
 - Przemoc fizyczna- jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała.
 - Przemoc emocjonalna- to powtarzające się niefizyczne szkodliwe interakcje z dzieckiem obejmujące działanie (np. poniżanie, zastraszanie, wciąganie w konflikt

osób dorosłych, manipulowanie nim, stawianie nadmiernych wymagań, oczekiwań), jak i zaniechanie (np. niedostępność emocjonalna, brak uwagi, ignorowanie potrzeb dziecka). Nieodpowiednia socjalizacja, narażanie dziecka na bycie świadkiem przemocy.

- Przemoc seksualna – to każdą czynność seksualną podejmowaną z dzieckiem poniżej 15. roku życia przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Zawstydzanie dziecka tematyką seksualną, grooming. Przemoc ta może być incydentalna lub powtarzająca się.
 - Przemoc rówieśnicza - ze szczególnym uwzględnieniem formy przemocy online, szydzenie np. z wyglądu, z choroby, z dysfunkcji, dysponowanie wizerunkiem bez zgody rówieśnika, namawianie do przestępstwa, wyśmiewanie, używanie przemocy fizycznej.
 - Zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica/opiekuna prawnego (np. bezpieczeństwa, opieki medycznej, brak nadzoru w czasie wolnym, w trakcie nauki).
7. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich - Dyrektor/Wicedyrektor sprawujący nadzór nad ich realizacją.
 8. Osoba odpowiedzialna za Internet – Dyrektor szkoły/Wicedyrektor/nauczyciel informatyki sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
 9. Dane osobowe dziecka - każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.
 10. Zespół interdyscyplinarny - zespół powołany przez władze samorządowe w ramach realizowania przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 11. Placówka - miejsce w którym dziecko zostaje umieszczone na pobyt czasowy lub stały.

Rozdział II

Rozpoznawanie czynników ryzyka krzywdzenia dzieci i reagowanie na nie

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy szkoły przekazują informacje wychowawcy oddziału/klas, który podejmuje rozmowę z rodzicami (m. in. oferta wsparcia).
3. Wychowawcy i inni pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownicy–dziecko, dziecko–dziecko ustalone w szkole. Zasady są określone, zgodne z prawem i przepisami wewnętrznymi placówki.
5. Rekrutacja pracowników odbywa się zgodnie z zasadami. Zasady są określone, zgodne z prawem i przepisami wewnętrznymi placówki.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. W przypadku zauważenia/podejrzenia przez pracownika szkoły, że dziecko jest krzywdzone, osoba ta ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej, przekazania informacji wychowawcy oddziału/klas, psychologowi/pedagogowi szkolnemu lub dyrektorowi/wicedyrektorowi.
2. W przypadku krzywdzenia dziecka na terenie szkoły przez pracownika szkoły, ucznia lub inną osobę:
 1. Dyrektor/wicedyrektor/wychowawca/pedagog/psycholog w miarę możliwości izoluje je od osoby krzywdzącej.
 2. Dyrektor/wicedyrektor/wychowawca/pedagog/psycholog wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu.
 - a) dyrektor/wicedyrektor wyjaśnia fakty, sporządza opis sytuacji na podstawie rozmów: z dzieckiem (w obecności wychowawcy, pedagoga/psychologa, nauczyciela), ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka oraz z podejrzanym o krzywdzeniu,
 - b) dyrektor/wicedyrektor z wychowawcą/psychologiem/pedagogiem ustalają **Plan pomocy** dziecku, który zawiera wskazania dotyczące działań, jakie podejmuje szkoła na rzecz dziecka (w tym zgłoszenie do odpowiedniej instytucji lub wnioskowanie o umieszczenie dziecka w placówce)
 - c) dyrektor/wicedyrektor dyscyplinuje krzywdzącego (forma zależy od tego, kim jest krzywdzący):
Pracownik pedagogiczny - konsekwencje wynikają z przepisów Karty Nauczyciela;

Pracownik obsługi - konsekwencje wynikają z Kodeksu Pracy (do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa policji włącznie); Opiekun dziecka - konsekwencje mogą być różne, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa włącznie.

W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica/prawnego opiekuna:

1. Dyrektor/wicedyrektor wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu (w obecności wychowawcy/psychologa/pedagoga).
2. Wychowawca/psycholog/pedagog sporządza opis zaistniałej sytuacji z rozmów: z dzieckiem, ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka, z rodzicem/prawnym opiekunem niekrzywdzącym dziecka, z podejrzanym o krzywdzenie.
3. Wychowawca z psychologiem/pedagogiem z sporządzają Plan pomocy dziecku.

W przypadku doświadczania przez dziecko przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożenia jego życia:

1. odseparowanie je od podejrzanego o krzywdzenie,
2. zawiadomienie policji lub prokuratury; w przypadku, w którym nad dzieckiem lub rodziną dziecka czuwa opieka kuratora lub asystenta rodziny, również zostają poinformowani o zaistniałej sytuacji
3. udzielenie dziecku wsparcia i pomocy adekwatnej do sytuacji i możliwości

W przypadku doświadczania przez dziecko zaniedbania ze strony rodzica:

1. rozmowa z rodzicem/opiekunem i powiadomienie o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego,
2. w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadomienie MOPS i Sądu Rodzinnego; w przypadku, w którym nad dzieckiem lub rodziną dziecka czuwa opieka kuratora lub asystenta rodziny, również zostają poinformowani o zaistniałej sytuacji

W przypadku, gdy dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

1. przeprowadzenie rozmowy z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie,

2. w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy złożenie do sądu rodzinnego wniosku o wgląd w sytuację rodziny (wzór na końcu dokumentu),
3. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba,
4. w przypadku, w którym nad dzieckiem lub rodziną dziecka czuwa opieka kuratora lub asystenta rodziny, również zostają poinformowani o zaistniałej sytuacji

W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu):

Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrekcja placówki, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.

- 1) Zespół interwencyjny sporządza Plan pomocy dziecku, na podstawie opisu z rozmów sporządzonego przez wychowawcę/pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
- 2) W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.
- 3) Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Przedstawia Plan pomocy dziecku z zaleceniem współpracy przy jego realizacji. Ze spotkania sporządza się protokół.
- 4) Wychowawca i inni nauczyciele monitorują przebieg realizacji planu i jego skutków względem dziecka.
- 5) Wychowawca informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego-procedura „Niebieskiej Karty”, zależnie od typu skrzywdzenia).
- 6) Dyrektor/wicedyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa w/w instytucjom.

W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

- 7) Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę interwencji. Kartę załącza się do indywidualnej teczki dziecka.
- 8) Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, są zobowiązani do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom.

W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 18. roku życia (przemoc rówieśnicza) i jest to doświadczenie przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożenia jego życia:

- 1) Wychowawca/psycholog/pedagog odseparuje dziecko od osoby podejrzanej o krzywdzenie.
- 2) Wychowawca/psycholog/pedagog sporządza opis zaistniałej sytuacji rozmów: z dzieckiem, ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka, z podejrzanym o krzywdzenie.
- 3) Wychowawca/psycholog/pedagog przeprowadzają rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów/dzieci uwikłanych w przemoc.
- 4) W/w osoby sporządzają Plan Pomocy Dziecku.

W przypadku, gdy dziecko doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

1. Wychowawca/psycholog/pedagog odseparuje dziecko od osoby podejrzanej o krzywdzenie.
2. Wychowawca/psycholog/pedagog sporządza opis zaistniałej sytuacji rozmów: z dzieckiem, ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka, z podejrzanym o krzywdzenie.
3. Wychowawca z psychologiem/pedagogiem przeprowadzają rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracują działania naprawcze.
4. W przypadku powtarzającej się przemocy Dyrektor/Wicedyrektor powiadamia Sąd Rodzinny (wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny dziecka krzywdzącego).

Rozdział IV

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu oraz procedury ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

1. Na terenie placówki zabrania się korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych służących do przekazu informacji podczas zajęć edukacyjnych i uroczystości szkolnych.
2. Dopuszcza się używanie urządzeń multimedialnych na zajęciach edukacyjnych, jeżeli wymaga tego tok zajęć lub program nauczania, za zgodą prowadzącego zajęcia.
3. Dozwolone jest użycie telefonu komórkowego na zajęciach edukacyjnych w celu ratowania życia lub zdrowia.
4. W razie naruszania pkt. 1 uczeń zobowiązany jest do wyłączenia/wyciszenia i schowania telefonu komórkowego.
5. Nagrywanie dźwięku, obrazu oraz fotografowanie za pomocą telefonu lub innych urządzeń elektronicznych jest zabronione na terenie szkoły.
6. W razie niedozwolonego używania telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych przez uczniów mogą być zastosowane kary zgodnie ze statutem.
7. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu i podjęła działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Na urządzeniach udostępnionych (przez szkołę) uczniom/dzieciom zostało zainstalowane i aktualizowane jest oprogramowanie zabezpieczające.
8. Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu jest możliwy podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, zajęciach świetlicowych, wyłącznie pod nadzorem nauczycieli. Nauczyciel informuje dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
9. Każda osoba prowadząca zajęcia przy pomocy narzędzi multimedialnych i/lub komputera czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów/dzieci podczas zajęć.
10. O bezpieczeństwie korzystania z Internetu mówi regulamin pracowni informatycznej.
11. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach.
12. Dziecko korzystające z komputera w szkole, używa konta przewidzianego dla uczniów.

13. Osoba odpowiedzialna za Internet zainstalowała na wszystkich komputerach w szkole z dostępem do Internetu oprogramowanie filtrujące treści internetowe, monitorujące korzystanie przez dzieci z Internetu, antywirusowe, antyspamowe, firewall.
14. Wymienione oprogramowania są aktualizowane automatycznie.
15. Wyznaczony pracownik szkoły przynajmniej dwa razy w roku sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
16. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik ustala kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
17. Informacje o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, pracownik szkoły przekazuje dyrektorowi/wicedyrektorowi
18. Dyrektor/Wicedyrektor z wychowawcą/pedagogiem/psychologiem przeprowadza z dzieckiem rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
19. Jeżeli w wyniku rozmowy wychowawca/pedagog/psycholog uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszych Standardów.

Rozdział V

Monitoring stosowania Standardów ochrony małoletnich

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich jest dyrektor/wicedyrektor, który powołuje zespół do monitorowania prawidłowości wprowadzenia Standardów oraz skuteczności ich realizacji. W skład zespołu wchodzi: psycholog szkolny, pedagog szkolny, 3-ch przedstawicieli - nauczycieli (1 z oddziałów wychowania przedszkolnego, 1 z zespołu edukacji wczesnoszkolnej, 1 z klas IV-VIII).
2. Wszyscy pracownicy szkoły są odpowiedzialni za monitorowanie realizacji Standardów, do reagowania na sygnały dotyczące ich naruszenia (informacja przekazana dyr./wicedyrektor) oraz w razie konieczności proponowania zmian.
3. Wszelkie zaproponowane zmiany w Standardach zostaną niezwłocznie przedstawione nauczycielom podczas zebrania RP. Zostaną z nimi zapoznani inni pracownicy szkoły (potwierdzenie podpisem), rodzice/prawni opiekunowie dzieci (podczas zebrania rodziców lub za pośrednictwem strony internetowej szkoły) oraz wychowankowie (podczas zajęć z wychowawcą).

Rozdział VI

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie zostaje udostępnione dla pracowników szkoły, dzieci i ich opiekunów, zamieszczenie na stronie internetowej, także w wersji skróconej dla uczniów/dzieci oraz w wersji papierowej w gabinecie pedagoga, psychologa oraz dyrektora/wicedyrektora.

Załączniki:

Zasady bezpiecznych relacji pracownicy szkoły - uczeń/dziecko

Pracownik szkoły:

1. Szanuje godność ucznia/dziecka, akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia, pozwala wyrażać własne poglądy.
2. Jest dla uczniów/dzieci życzliwy, wyrozumiały, jednocześnie stanowczy, konsekwentny i obiektywny.
3. Pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami uczniów/dzieci są rodzice/opiekunowie prawni; szanuje ich prawa, wspomaga.
4. Wpływa na kształtowanie postaw prospołecznych (w rodzinie, szkole, otoczeniu).

Komunikacja z uczniami/dziećmi:

1. W komunikacji z uczniami/dziećmi należy zachować cierpliwość i szacunek.
2. Należy słuchać uważnie uczniów/dzieci i udzielać odpowiedzi adekwatnych do ich wieku, sytuacji i możliwości psychofizycznych.
3. Nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać ucznia/dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
4. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących ucznia/dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym rówieśników. Obejmuje to wizerunek ucznia/dziecka, jego sytuację rodzinną, ekonomiczną, medyczną, opiekuńczą i prawną.

5. Podejmując decyzje dotyczące ucznia/dziecka, należy o tym poinformować rodziców/opiekunów oraz ucznia/dziecko.
6. Należy szanować prawo ucznia/dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności lub tajemnicy, aby chronić ucznia/dziecko, należy mu wyjaśnić.
7. Nie wolno zachowywać się w obecności uczniów/dzieci w sposób niestosowny. Używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag oraz wykorzystywać wobec dziecka relacji władzy/przewagi.

Działania z uczniami/dziećmi:

1. Należy unikać faworyzowania uczniów/dzieci.
2. Nie wolno utrwalać wizerunku ucznia/dziecka (filmowanie, nagrywanie, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
3. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od ucznia/dziecka. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
4. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec ucznia/dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie zachowywać się w sposób sugerujący innym istnienie takiej zależności prowadzących do oskarżeń o nierówne traktowanie, czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

Kontakt fizyczny z uczniami/dziećmi:

Każde przemocowe działanie wobec ucznia/dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z uczniem/dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu (odpowiedź na potrzeby ucznia/dziecka). Należy uwzględnić wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Należy pamiętać, że zachowanie odpowiednie wobec jednego ucznia/dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Konieczny jest profesjonalny osąd, słuchając, obserwując reakcję ucznia/dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez ucznia/dziecko lub osoby trzecie.

1. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej ucznia/dziecka.
2. Nie wolno dotykać ucznia/dziecka w sposób, który może być uznany za niestosowny.
3. Zawsze należy być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań.
4. Nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki, zabawy fizyczne.
5. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
6. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec ucznia/dziecka, należy unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny.

Kontakty poza godzinami pracy:

Kontakt z uczniami/dziećmi powinien dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

1. Nie wolno zapraszać uczniów/dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
2. Jeśli zachodzi taka konieczność, najwłaściwszą formą komunikacji z uczniami/dziećmi, ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (dziennik elektroniczny, e-mail, telefon).
3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z uczniami/dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie/dzieci, rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności dotyczących innych uczniów/dzieci, ich rodziców/opiekunów.
5. Kontakty między uczniami i nauczycielami za pomocą mediów społecznościowych powinny być ograniczone do minimum i dotyczyć aspektów edukacyjno-wychowawczych lub być związane z działaniem placówki szkolnej.

Bezpieczeństwo online:

1. Należy być świadomym cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci w internecie (np. lajkowanie stron, aplikacje randkowe, ustawienia prywatności).
2. W trakcie lekcji osobisty telefon powinien być wyłączony/wyciszony, a bluetooth wyłączony.

3. Kontakty między uczniami i nauczycielami za pomocą mediów społecznościowych powinny być ograniczone do minimum i dotyczyć aspektów edukacyjno-wychowawczych lub być związane z działaniem placówki szkolnej.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników w Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Łęczycy

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi Dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedkłada Dyrektorowi informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie określonych przestępstw w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego oraz przedkłada Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
4. Informacje, o których mowa w pkt. 2, Dyrektor utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
5. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 1–4, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem

sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic lub przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności.

6. Przez członka rodziny, o którym mowa w ust. 5, należy rozumieć „osobę spokrewnioną lub osobę niespokrewnioną, pozostającą w faktycznym związku oraz wspólnie zamieszkującą i gospodarującą”.

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA (opis działań z komentarzem)

Gdy sygnały tylko pośrednio wskazują na krzywdzenie dziecka, trzeba je potwierdzić, żeby podjąć interwencję.

Etapy postępowania:

1. Rozpoznanie sygnałów krzywdzenia dziecka.
2. Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.
3. Analiza zebranych informacji – diagnoza problemu krzywdzenia ucznia/dziecka.
4. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia.

1. Rozpoznanie sygnałów - zebranie wiedzy o problemie krzywdzenia ucznia/dziecka i prawidłowe rozpoznanie sygnałów.

2. Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji

W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez w szkole/oddziałach przedszkolnych należy je zweryfikować, zbierając informacje od innych pracowników, z dokumentacji szkolnej.

- Wychowawca/pedagog szkolny/psycholog:
 - zbiera informacje, koordynuje działania,
 - współpracuje z innymi instytucjami i osobami, np. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
- Nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna mogą zauważyć ślady pobicia dziecka, niechęć dziecka do rozbierania się, oznaki bólu przy poruszaniu się itp. Przekazują informacje zgodnie ze Standardami Ochrony Małoletnich.

- Wychowawcy i nauczyciele mogą zauważyć zaburzone zachowanie dziecka, które może być skutkiem krzywdzenia, niekiedy są też świadkami krzywdzących zachowań rodziców wobec dziecka na terenie szkoły. Przekazują informacje zgodnie ze Standardami Ochrony Małoletnich.
- Dokumentacja szkolna - istotne są informacje o nieobecnościach dziecka, jego ocenach, adnotacje o zachowaniu dziecka.
- Nawiązanie kontaktu z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się danym dzieckiem/jego rodziną.
- Jeżeli dziecko korzysta z pomocy w placówce wsparcia dziennego (świetlica), warto nawiązać kontakt z pracującymi tam osobami i uzyskać dodatkowe informacje.

3. Potwierdzenie sygnałów z innych źródeł

W zweryfikowaniu podejrzeń, że uczeń/dziecko jest krzywdzone, zbiera się informacje pochodzące od różnych osób z jego otoczenia: innych dzieci z tej samej rodziny, rodziców dziecka, innych osób z rodziny, osób z dalszego otoczenia (np. sąsiadów, znajomych). Jeśli do szkoły uczęszczają inne dzieci z danej rodziny, warto porozmawiać z ich nauczycielami. Jest prawdopodobne, że one również są krzywdzone i w jakiś sposób to sygnalizują.

Przy ocenie prawdziwości sygnałów przyjmujemy zasadę, że jeżeli są one potwierdzone z kilku źródeł, wzrasta prawdopodobieństwo krzywdzenia.

4. Analiza zebranych informacji – diagnoza problemu krzywdzenia dziecka

Po zebraniu wszystkich informacji konieczna jest ich analiza, aby uzyskać obraz sytuacji dziecka, ocenić zagrożenia, możliwości wsparcia dla dziecka. Trzeba znaleźć odpowiedzi na poniższe pytania:

- Czy sygnały wskazujące na krzywdzenie dziecka zostały potwierdzone przez informacje z innych źródeł?
- Kto jeszcze może mieć informacje o sytuacji dziecka?
- Kto krzywdzi dziecko?
- W jaki sposób?
- Czy doszło do naruszenia prawa? (ważne: Kodeks karny i ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakładają na instytucje obowiązek zawiadamiania o przestępstwach popełnionych na szkodę dzieci)
- W jakim stopniu zagrożone jest bezpieczeństwo (zdrowie, życie, rozwój) dziecka?
- Kto może być sojusznikiem dziecka w rodzinie?

5. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia dziecka

W rodzinie, która krzywdzi dziecko, działają silne mechanizmy zaprzeczania, nie widzi ona problemu i odrzuca pomoc. Celem interwencji jest przełamanie mechanizmów obronnych, pokazanie rodzinie prawdy o jej sytuacji i zmotywowanie do korzystania ze specjalistycznej pomocy.

Podejmując interwencję, bierzemy pod uwagę, że każde działanie adresowane choćby do jednej z osób w rodzinie może wpłynąć na sytuację i bezpieczeństwo ucznia/dziecka. Najskuteczniejsze może być oddziaływanie na cały system (spotkania z wszystkimi członkami rodziny), jednak w przypadku rodzin dotkniętych alkoholizmem, kazirodztwem lub przemocą, jest to trudne. Wtedy konieczne jest oddziaływanie na każdą z osób osobno. W czasie prowadzenia działań bardzo ważne jest znalezienie w rodzinie sojusznika, który będzie chronić dziecko „od wewnątrz”. Należy rozróżnić rodzica, który krzywdzi dziecko w sposób aktywny, a tzw. rodzicem „niekrzywdzącym”, który jest biernym świadkiem przemocy wobec dziecka, a czasami sam także jest ofiarą. Sukcesem będzie pozyskanie do współpracy rodzica „niekrzywdzącego” jako sojusznika dziecka i podjęcie wspólnie działań oraz jednoczesne objęcie samego dziecka pomocą z zewnątrz.

W sytuacji, w której istnieje podejrzenie wystąpienia przemocy w rodzinie ucznia, trzeba od razu (równoległe z rozmowami interwencyjnymi z rodzicami) podejmować działania prawne – zawiadamiać prokuraturę/policję/wszczać Procedurę Niebieskiej Karty.

6. Działania prawne

Działania interwencyjne mają na celu przygotowania do udzielenia rodzinie różnych form pomocy: prawnej, psychologicznej, socjalnej, medycznej.

- Interwencję powinna zainicjować osoba (instytucja), która rozpoznała sygnały krzywdzenia dziecka.
- W poważniejszych przypadkach krzywdzenia dziecka konieczna jest współpraca interdyscyplinarna, w którą powinni być zaangażowani pracownicy różnych instytucji zajmujący się daną rodziną.
- Sama interwencja, nie wystarczy, aby rozwiązać problem. Konieczna jest pomoc, długofalowa, i monitorowanie sytuacji w rodzinie.
-

ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

1. Powiadomienia należy dokonać drogą pisemną. Do policji lub prokuratury składamy zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (powinno mieć krótką, jasną

formę) – **do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wystarczy tzw. wiarygodna wiadomość, a nie pewność popełnienia przestępstwa.** To organy wymiaru sprawiedliwości mają za zadanie zebrać dowody i ustalić, czy przestępstwo zaistniało, czy nie.

2. Zawiadomienie należy złożyć do instytucji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.
3. Zawiadomienie składa organ/osoba uprawniona do reprezentowania szkoły.
4. Jeżeli organ reprezentujący instytucję odmawia złożenia zawiadomienia, powinien je złożyć pracownik szkoły bezpośrednio zaangażowany w sprawę (jest to jego prawny obowiązek).
5. Złożenie zawiadomienia nie jest uwarunkowane zgodą rodziców/opiekunów prawnych małoletniego pokrzywdzonego. Poinformowanie ich o działaniach szkoły zależy od woli instytucji składającej zawiadomienie.
6. Prokuratura ma obowiązek zawiadomić o wszczęciu, odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa szkołę, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie.
7. Jeśli szkoła nie zostanie w ciągu 6 tygodni powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa, może wnieść zażalenie do prokuratury na bezczynność organu.
8. Na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa przysługuje zażalenie, które należy złożyć w ciągu 7 dni od otrzymania postanowienia do wydziału karnego sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ RODZINY

1. Wniosek należy wysłać do sądu rodzinnego i nieletnich właściwego ze względu na miejsce faktycznego pobytu dziecka.
2. Wniosek może złożyć każdy, kto uważa, że dobro dziecka w rodzinie jest zagrożone.
3. Sąd wszczyna postępowanie z urzędu.
4. We wniosku należy podać imię, nazwisko i adres dziecka. Wniosek może zawierać opis sytuacji dziecka, ocenę tej sytuacji, propozycję rozwiązania tej sytuacji lub propozycję działań, jakie może podjąć szkoła, a na które nie zgadzają się rodzice/opiekunowie prawni.